TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2021/677

2021 m. balandžio 23 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1351, kuriuo Latvijos Respublikai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) atsižvelgdama į 2020 m. rugpjūčio 7 d. Latvijos prašymą, 2020 m. rugsėjo 25 d. Taryba kaip paskolą, kuri neviršija 192 700 000 EUR ir kurios ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas – 15 metų, suteikė Latvijai finansinę paramą, kad papildytų jos nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į to protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) Latvija paskolą turėjo panaudoti Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 ([2]) 3 straipsnyje nurodytoms sutrumpinto darbo laiko tvarkos sistemoms ir panašioms bei su sveikata susijusioms priemonėms finansuoti;

(3) COVID-19 protrūkis tebėra imobilizavęs didelę Latvijos darbo jėgos dalį; Dėl to Latvijoje staiga smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su naujomis priemonėmis, t. y. ligos išmokomis tėvams ir globėjams bei priemokomis gydytojams terapeutams ir darbuotojams, padedantiems įveikti COVID-19 krizę, ir Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio a, c, d, f ir g punktuose nurodytomis priemonėmis;

(4) COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias 2020 ir 2021 m. Latvija įgyvendino siekdama suvaldyti tą protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turėjo ir vis dar turi didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. rudens prognozę buvo numatyta, kad iki 2020 m. pabaigos Latvijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sudarys atitinkamai 7,4 % ir 47,5 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Prognozuojama, kad 2021 m. Latvijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sumažės iki atitinkamai 3,5 % ir 45,9 % BVP. Remiantis Komisijos 2021 m. tarpine žiemos prognoze numatoma, kad 2021 m. Latvijos BVP padidės 3,5 %;

(5) 2021 m. kovo 11 d. Latvija paprašė papildomos 112 500 000 EUR Sąjungos finansinės paramos, kad galėtų toliau papildyti 2020 ir 2021 m. nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į to protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims. Tai visų pirma susiję su 6–8 konstatuojamosiose dalyse nurodytomis priemonėmis;

(6) Ministrų kabineto nutarimu Nr. 709 „Nuostatos dėl išmokų už prastovas mokesčių mokėtojams, kad jie galėtų tęsti veiklą COVID-19 krizės sąlygomis“ (priimtu 2020 m. lapkričio 24 d. ([3]) ir iš dalies pakeistu 2021 m. sausio 12 d. ([4])) buvo iš dalies pakeista prastovų kompensacijos darbuotojams schema, nurodyta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio a punkte, ir pratęstas jos įgyvendinimas. Ta schema taikoma įmonėms, savarankiškai dirbantiems asmenims ir licencijos mokesčio mokėtojams, kurių pajamos iš ekonominės veiklos sumažėjo bent 20 %, palyginti su 2020 m. rugpjūčio–spalio mėn. vidurkiu. Pagal šią schemą laikinai atostogų

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

([2]) 2020 m. rugsėjo 25 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1351, kuriuo Latvijos Respublikai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (OL L 314, 2020 9 29, p. 38).

([3]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 230B, 2020 m. lapkričio 27 d.

([4]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 9A, 2021 m. sausio 14 d.

išleistiems darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims mokamos 50 % arba 70 % jų darbo užmokesčio ar pajamų kompensacijos, priklausomai nuo jiems taikomos apmokestinimo tvarkos. Nustatyta, kad minimalus paramos dydis yra 500 EUR vienam darbuotojui per kalendorinį mėnesį, o maksimalus – 1 000 EUR. Kartu su prastovų kompensavimo darbuotojams schema nustatyta darbuotojams mokama priemoka už vaikus, nurodyta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio c punkte.

Priemoka už vieną vaiką, sudaranti 50 EUR per mėnesį, suteikiama papildoma parama nedirbantiems darbuotojams, turintiems teisę į gyventojų pajamų mokesčio lengvatą dėl išlaikomų asmenų. Ši paramos priemonė 2020 m. gruodžio 1 d. Ministrų kabineto įsakymu Nr. 706 „Dėl finansinių išteklių skyrimo valstybės biudžeto programai „Nacionalinių ekstremaliųjų situacijų lėšos“ ([5]) ir 2021 m. sausio 11 d. Ministrų kabineto įsakymu Nr. 15 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ finansinių išteklių skyrimo“ ([6]) buvo praplėsta. Ši priemonė gali būti laikoma panašia priemone į Reglamente (ES) 2020/672 nurodytas sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, nes jomis remiamos darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų pajamos;

(7) pagal darbo užmokesčio subsidijų schemą paramą gali gauti darbdaviai, kurių pajamos iš bet kurios ekonominės veiklos sumažėjo bent 20 %. Pagal schemą kompensuojama 50 % vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio, bet ne daugiau kaip 500 EUR per kalendorinį mėnesį. Paramą gaunantys darbdaviai privalo išlaikyti remiamų darbuotojų darbo vietas ir sumokėti darbo užmokesčio subsidijos ir įprasto darbo užmokesčio skirtumą. Schema nustatyta Ministrų kabineto nutarimu Nr. 675 „Nuostatos dėl pagalbos teikimo mokesčių mokėtojams, kad jie galėtų tęsti veiklą COVID-19 krizės sąlygomis“ (priimtu 2020 m. lapkričio 10 d. ([7]) ir iš dalies pakeistu 2021 m. sausio 12 d. ([8])) ir 2021 m. vasario 26 d. Ministrų kabineto įsakymu Nr. 128 „Dėl finansinių išteklių skyrimo valstybės biudžeto programai „Nenumatytų atvejų rezervas““ ([9]). Priemone pratęsiamas turizmo ir eksporto sektorių darbo užmokesčio subsidijų schemos, nurodytos Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio d punkte, įgyvendinimas ir išplečiamas jos taikymas visiems reikalavimus atitinkantiems darbdaviams;

(8) skiriant ligos išmokas tėvams ir globėjams, parama teikiama darbuotojams, negalintiems dirbti nuotoliniu būdu ir turintiems prižiūrėti jaunesnius nei 10 metų vaikus arba neįgaliuosius, kai mokyklos ir dienos centrai yra uždaryti dėl COVID-19 protrūkio. Priemonė gali būti laikoma panašia į sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2020/672, nes ja remiamos tėvų ir globėjų pajamos ir padedama išlaikyti darbo vietas, nes tėvams ir globėjams, kurie turi prižiūrėti vaikus arba neįgaliuosius, kol mokyklos ir dienos centrai uždaryti, nereikia nutraukti darbo santykių. Ligos išmokos nustatytos 2020 m. lapkričio 26 d. „Motinystės ir sveikatos draudimo įstatymo“ pakeitimu ([10]) ir 2020 m. gruodžio 1 d. Ministrų kabineto įsakymu Nr. 707 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“ ([11]) ir 2021 m. sausio 11 d. Ministrų kabineto įsakymu Nr. 13 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“ ([12]);

(9) Latvija taip pat toliau pratęsė ir nustatė naujas su sveikata susijusias priemones, skirtas COVID-19 krizės poveikiui mažinti. tai visų pirma susiję su 10–12 konstatuojamosiose dalyse nurodytomis priemonėmis;

(10) 2020 m. lapkričio 12 d.„Motinystės ir sveikatos draudimo įstatymo“ pakeitimais ([13]) nustatytas su COVID-19 susijusių ligos išmokų, nurodytų Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio g punkte, pratęsimas iki 2021 m. birželio 30 d. Pagal šią priemonę numatytos valstybės mokamos ligos pašalpos asmenims, kurie negalėjo dirbti dėl reikalavimo izoliuotis arba būti karantine, nors paprastai dalį ligos pašalpos moka darbdavys;

([5]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 234, 2020 m. gruodžio 3 d.
([6]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 9, 2021 m. sausio 14 d.
([7]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 222A, 2020 m. lapkričio 16 d.
([8]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 9, 2021 m. sausio 14 d.
([9]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 42, 2021 m. kovo 2 d.
([10]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 230A, 2020 m. lapkričio 27 d.
([11]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 234, 2020 m. gruodžio 3 d.
([12]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 9, 2021 m. sausio 14 d.
([13]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 221A, 2020 m. lapkričio 13 d.

(11) papildoma parama teikiama su sveikata susijusioms išlaidoms asmeninėms apsaugos priemonėms, nurodytoms Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1351 3 straipsnio f punkte. Šios išlaidos jau buvo vykdomos 2020 m., įskaitant nustatytas 2020 m. birželio 9 d. Ministrų kabineto potvarkiu Nr. 380 „Išteklių, būtinų į prioritetinių įstaigų ir poreikių sąrašą įtrauktų įstaigų epidemiologiniam saugumui užtikrinti, taisyklės“ ([14]);

(12) skiriant priemokas gydytojams terapeutams ir darbuotojams, padedantiems įveikti COVID-19 krizę, sudarančias nuo 20 % iki 100 % mėnesinio darbo užmokesčio, atlyginama už darbą padidėjusios rizikos ir padidėjusio darbo krūvio sąlygomis, kaip nustatyta 2020 m. kovo 27 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 136 ir 2020 m. lapkričio 6 d. įsakyme Nr. 656 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“ ([15]), 2020 m. gruodžio 8 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 743 „Dėl 2020 m. lapkričio 6 d. Ministrų kabineto įsakymo Nr. 655 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“ pakeitimų“ ([16]) ir 2021 m. sausio 21 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 37 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“ ([17]). Tos priemokos papildo didžiausias priemokas, nustatytas Valstybės ir vietos savivaldos institucijų pareigūnų ir darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu. Priemone remiamas užimtumas užtikrinant darbuotojų sveikatos saugą ir nepertraukiamą pagrindinių viešųjų paslaugų teikimą;

(13) Latvija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Latvija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatomos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 405 297 901 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tai staigus ir smarkus padidėjimas, nes jis susijęs tiek su naujomis priemonėmis, tiek su esamų priemonių, tiesiogiai susijusių su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, taikomomis didelei įmonių ir darbo jėgos daliai Latvijoje, pratęsimu. Savo lėšomis Latvija ketina finansuoti 100 097 901 EUR išaugusių viešųjų išlaidų;

(14) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Latvija ir patikrino, ar staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, taip pat atitinkamomis dėl COVID-19 protrūkio su sveikata susijusiomis priemonėmis, nurodytomis 2021 m. kovo 11 d. Latvijos prašyme;

(15) su sveikata susijusių priemonių, nurodytų 2021 m. kovo 11 d. Latvijos prašyme ir 10–12 konstatuojamosiose dalyse, suma sudaro 22 304 365 EUR;

(16) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Latvijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis;

(17) į šį sprendimą Latvija ir Komisija turėtų atsižvelgti paskolos susitarime, nurodytame Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje;

(18) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 108 straipsnį;

(19) Latvija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų įvykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Latvija įvykdė tas išlaidas;

(20) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Latvijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

([14]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 113A, 2020 m. birželio 12 d.
([15]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 62B, 2020 m. kovo 27 d., oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 218, 2020 m. lapkričio 10 d.
([16]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 237A, 2020 m. gruodžio 8 d.
([17]) Oficialusis leidinys „Latvijas Vēstnesis“ Nr. 16, 2021 m. sausio 25 d.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1351 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

   a) 1 dalis pakeičiama taip:

   „1. Sąjunga suteikia Latvijai paskolą, kuri neviršija 305 200 000 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.“;

   b) 4 dalis pakeičiama taip:

   „4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui. Visos kitos dalys išmokamos atsižvelgiant į to paskolos susitarimo sąlygas arba atitinkamais atvejais įsigaliojus jo priedui arba iš dalies pakeistam paskolos susitarimui.“;

2. 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„*3 straipsnis*

Latvija gali finansuoti šias priemones:

a) prastovų kompensacijos darbuotojams schemą, numatytą Ministrų kabineto nutarimuose Nr. 179 (priimtame 2020 m. kovo 31 d.) „Nuostatos dėl išmokų už prastovas savarankiškai dirbantiems asmenims, paveiktiems COVID-19 plitimo“ ir Nr. 165 (priimtame 2020 m. kovo 26 d.) „Nuostatos dėl COVID-19 sukeltos krizės paveiktų darbdavių, turinčių teisę į išmoką už prastovas ir į mokesčių, kuriuos vėluojama sumokėti, mokėjimą dalimis arba atidėjimą iki trejų metų“ (priemonė praplėsta ir pakeista);

b) išmokų už prastovas schemą, numatytą Ministrų kabineto įsakyme Nr. 236 (priimtame 2020 m. balandžio 23 d.) „Nuostatos dėl išmokų už prastovas darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims, paveiktiems COVID-19 plitimo“;

c) darbuotojams mokamą priemoką už vaikus, numatytą 2020 m. balandžio 16 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 178 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“ (priemonė praplėsta);

d) turizmo ir eksporto sektorių darbo užmokesčio subsidijų schemą, numatytą informaciniame pranešime apie priemones, kuriomis siekiama įveikti COVID-19 krizę ir gaivinti ekonomiką (priemonė praplėsta);

e) darbo užmokesčio rėmimo išmokas medicinos specialistams ir kultūros sektoriui, numatytas atitinkamai Įstatyme dėl priemonių, kuriomis siekiama išvengti COVID-19 plitimo valstybei keliamos grėsmės ir pasekmių bei ją mažinti, Įstatyme dėl COVID-19 infekcijos plitimo pasekmių mažinimo ir 2020 m. birželio 3 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 303 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ finansinių išteklių skyrimo“;

f) su sveikata susijusias išlaidas asmeninėms apsaugos priemonėms, numatytas 2020 m. kovo 3 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 79, 2020 m. kovo 20 d. įsakyme Nr. 118 ir 2020 m. balandžio 27 d. įsakyme Nr. 220 „Dėl valstybės biudžeto programos „Ekstremaliųjų situacijų rezervas“ finansinių išteklių skyrimo“, 2020 m. birželio 9 d. Ministrų kabineto potvarkyje Nr. 380 „Išteklių, būtinų į prioritetinių įstaigų ir poreikių sąrašą įtrauktų įstaigų epidemiologiniam saugumui užtikrinti, taisyklės“;

g) su COVID-19 susijusias ligos išmokas, numatytas „Motinystės ir sveikatos draudimo įstatymo“ pakeitime (priimtame 2020 m. kovo 20 d.) (priemonė praplėsta);

h) ligos išmokas tėvams ir globėjams, numatytas „Motinystės ir sveikatos draudimo įstatymo“ pakeitime (pereinamojo laikotarpio nuostatų 48 ir 49 punktuose), priimtame 2020 m. lapkričio 26 d., ir 2020 m. gruodžio 1 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 707 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ finansinių išteklių skyrimo“ ir 2021 m. sausio 11 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 13 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ finansinių išteklių skyrimo“;

i) priemokas gydytojams terapeutams ir darbuotojams, padedantiems įveikti COVID-19 krizę, numatytas 2020 m. kovo 27 d. priimtame Ministrų kabineto įsakyme Nr. 136 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“, 2020 m. lapkričio 6 d. priimtame Ministrų kabineto įsakyme Nr. 656 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“, 2020 m. gruodžio 8 d. Ministrų kabineto įsakyme Nr. 743 „Dėl 2020 m. lapkričio 6 d. Ministrų kabineto įsakymo Nr. 655 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“ pakeitimo“ ir 2021 m. sausio 21 d. priimtame Ministrų kabineto įsakyme Nr. 37 „Dėl valstybės biudžeto programos „Nenumatytų atvejų rezervas“ lėšų skyrimo“.“;

3. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Latvija ne vėliau kaip 2021 m. kovo 30 d., o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

2. Jei 3 straipsnyje nurodytos priemonės grindžiamos numatytomis viešosiomis išlaidomis ir dėl jų priimtas įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1351, Latvija per šešis mėnesius nuo to iš dalies keičiančio įgyvendinimo sprendimo priėmimo dienos, o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo adresatui apie jį dieną.

3 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2021 m. balandžio 23 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS